

Klar til selvevaluering

Øvelser

1

Hvilke nøgleområder skal indgå i vores selvevaluering?

Formål

Øvelsen hjælper jer med at identificere nøgleområder som I vil arbejde videre med i skolens kommende selvevalueringer.

Øvelse

Tovholderen introducerer øvelsens formål: at få ideer til nøgleområderne for skolens selvevaluering og prioritere mellem dem. Inden øvelsen sættes i gang, præsenterer tovholderen kriterierne for hvordan nøgleområderne udvælges. Tovholderen har en klokke eller lignende der kan høres af alle, og som skal styre de skift der skal ske i øvelsen. Tovholderen beder alle om at tage et blankt kort og en tusch.

- 1 Hver deltager skriver én ide til et område for selvevaluering på sit kort. Det kan fx være: nye elevtyper, ny pædagogik, undervisningsmaterialer i fremtiden, kantine mad, elevernes overgang til videregående uddannelse, skolens anvendelse af it osv.
- 2 Med bagsiden af kortet opad går alle rundt og bytter kort i ca. 1 min. På denne måde bliver forslagene helt anonyme. Alle forslag gøres dermed til lærerkollegiets fælles ideer.
- 3 Når tovholderens klokke ringer, finder hver deltager en makker. Hvert par vurderer de to forslag der står på de to kort. De fordeler i alt syv point på de to kort, fx tre på det ene og fire på det andet, eller et på det ene og seks på det andet. Parret skriver det antal point de vælger at tildele forslaget på det enkelte kort – hvor den bedste idé gives det højeste antal point ud af syv mulige.
- 4 Punkt 2 og 3 gennemføres fem gange. Dvs. at hver deltager får et nyt kort og finder en ny kollega hver gang. De enkelte forslag til nøgleområder kan højst få 35 point. Det skal gå forholdsvis hurtigt, dvs. at fem runder samlet set ikke må tage mere end ca. et kvarter.
- 5 Tovholderen samler op i plenum ved at identificere hvilke forslag der har fået flest point. Det foregår ved at tovholderen tæller ned fra 35 point og hører ved hvert tal om der er kort der har opnået det nævnte antal point. Tæl nedad til der er omkring fem-seks ideer til nøgleområder der er blevet nævnt.

6 Tovholderen skriver løbende de ideer der har flest point, på en tavle eller flipover. Listen vil afspejle de nøgleområder som har bredest opbakning fra lærerne.

Variation 1

I kan også lave øvelsen med ideer som allerede er besluttet, fx af skolens ledelse, bestyrelse eller ideer fra et kvalitetsudvalg eller PR-møde. Punkt 1 springes da over.

Variation 2

Efter punkt 1 samler en gruppe bestående af et par lærere forslagene ind. Mens de andre lærere holder en pause, bliver forslagene sorteret af gruppen og samlet under nogle dækkende overskrifter. Forslagene koges ned til en liste på maks. ti områder. Lærerne inddeles i grupper med ca. otte personer i hver. Hver gruppe skal nu fordele point til alle forslagene på en skala fra 1 til 10 hvor det bedste forslag får 10 point. Når alle grupper har afgivet point, samler tovholderen op ved at tælle point sammen og finde de seks-syv nøgleområder der har fået flest point.

CASE

På et gymnasium blev øvelsen gennemført med samtlige 60 lærere på den pædagogiske dag. Det var først da tovholderen nåede til 28 point at der kom forslag til listen. Nogle af forslagene lignede hinanden så meget at man blev enige om at gruppere dem. Så indeholdt den endelige liste fem forslag som rigtig mange af lærerne mente ville være både vigtige og relevante nøgleområder for selvevalueringen.

Områderne på listen var

- Teamsamarbejde, roller og ansvar – et nøgleområde der var sammensat af to ideer, nemlig "Hvilke roller og opgaver har vi i det enkelte lærerteam?" og "Ansvaret for samarbejde i lærerteam"
- Introforløbet
- Nye elevtyper – ny pædagogik
- Udbud af studieretninger
- Lærernes efteruddannelse.

2

Hvordan inddrager vi vores erfaringer fra undervisningen i selvevalueringen?

Formål

Øvelsen hjælper jer med at finde frem til hvordan skolen bedst muligt inddrager undervisningsrelaterede problemstillinger i skolens selvevaluering.

Samtidig kan øvelsen være med til at vise hvilke nøgleområder der kan være relevante at belyse via undervisningsevalueringer.

Øvelse

Tovholderen introducerer formålet med øvelsen: at diskutere hvilke undervisningsrelaterede problemstillinger der kan indgå i skolens selvevaluering, og hvordan.

- 1 Tovholderen opdeler lærerne i faggrupper så lærere med fx historie som hovedfag går sammen i en gruppe, lærere med dansk som hovedfag går sammen i en anden osv.
- 2 I 30 minutter drøfter lærerne de største udfordringer i deres fag. Drøftelsen skal munde ud i at hver enkelt faggruppe formulerer de tre vigtigste udfordringer som undervisningen i deres fag står over for på gymnasiet. Lærerne kan også trække på deres viden fra undervisningsevalueringerne.
- 3 I 30 minutter drøfter lærerne forudsætningerne for at udfordringerne kan gøres til et nøgleområde for gymnasiets selvevaluering. Det betyder at lærerne skal diskutere hvordan man kan undersøge problemstillingerne gennem fokusgruppeinterview, spørgeskemaundersøgelser, elevernes karakterer osv.
- 4 I plenum drøfter alle i 30 minutter hvilke udfordringer fra undervisningen der kan inddrages i gymnasiets selvevaluering, og hvordan man ønsker at gøre det.

Udvidelse

Hvis man har meget brede nøgleområder, kan det være en god idé at udpege de vigtigste dele af nøgleområdet. Lærerne vælger sig ind på forskellige nøgleområder og drøfter i mindre grupper hvilke underpunkter der er de vigtigste. Her vil det også være en god idé at diskussionen tager udgangspunkt i lærernes erfaringer fra undervisningen og fx i resultaterne af undervisningsevalueringer. Hvert gruppearbejde munder ud i ca. tre underpunkter til hvert nøgleområde.

CASE

På et gymnasium fandt dansklærerne frem til at deres løbende evalueringer pegede på at der var problemer omkring det skriftlige arbejde. Dansklærerne syntes især det var interessant om man i højere grad kunne bruge tiden på at vejlede eleverne frem for at rette deres afleveringer, og om det ville give eleverne bedre skrivekompetencer.

Lærerne diskuterede om det skriftlige arbejde var en problemstilling der egnede sig til at blive et nøgleområde for skolens selvevaluering. Der var bred enighed om at emnet var vigtigt som indsatsområde fordi det havde stor betydning for undervisningens kvalitet. Man endte med at beslutte at det skriftlige arbejde skulle foreslås som et nøgleområde til selvevaluering.

3

Hvordan skaber vi sammenhæng mellem selvevalueringen og gymnasiets værdier og mål?

Formål

Øvelsen giver jer mulighed for at drøfte hvordan jeres selvevaluering kan hænge sammen med gymnasiets værdigrundlag.

Øvelse

- 1 Tovholderen præsenterer kort gymnasiets værdigrundlag. Præsentationen kan fx være på en PowerPoint som også omdeles til alle lærerne.
- 2 Lærerne deler sig herefter op i mindre grupper af fem-seks personer der arbejder med de udvalgte nøgleområder. Hver gruppe skal arbejde med ét nøgleområde. Hvis der ikke er et nøgleområde til hver gruppe, kan flere grupper arbejde med det samme nøgleområde. Det er vigtigt at lærerne vælger sig ind på en gruppe der arbejder med et nøgleområde som de synes er interessant. Hvis der er områder som ingen melder sig på, kan det være værd at overveje om området er vigtigt nok, eller om det skal slettes fra listen over mulige nøgleområder.
- 3 I ca. 20 min. drøfter lærerne i grupperne skolens værdier i relation til det udvalgte nøgleområde. Hver gruppe udpeger en ordstyrer der sikrer at alle i gruppen kommer til orde. En lærer i gruppen er referent og skriver de vigtigste pointer ned – evt. på en flipover – for at fastholde dem. Lærerne kan fx diskutere disse spørgsmål:
 - Hvilken sammenhæng er der umiddelbart mellem nøgleområdet og gymnasiets værdigrundlag og mål?
 - Hvilke underpunkter inden for nøgleområdet kan være vigtige for at selvevalueringen styrker vores arbejde med værdigrundlag og mål?
 - Hvilke undersøgelser skal vi gennemføre inden for nøgleområdet for at finde ud af om vi er på rette vej i forhold til at realisere skolens værdier og mål?
- 4 Tovholderen samler op i plenum. Lærerne diskuterer sammenhængen mellem udvalgte nøgleområder og gymnasiets værdier. Imens skriver tovholderen pointerne fra grupperne på en tavle eller flipover. Tavlen eller flipoveren skal ende med at rumme nogle bud på gode sammenhænge mellem gymnasiets selvevalueringer og værdier og mål.

CASE

På et gymnasiums hjemmeside stod der at skolen havde "vidtstrakt elevdemokrati" som værdigrundlag, og at målsætningen var at så mange som muligt gennemførte uddannelsen. Under øvelsen drøftede skolen hvordan de udvalgte nøgleområder hang sammen med det elevdemokratiske værdigrundlag og målsætningen om den høje gennemførelsesrate.

I plenumdrøftelsen fremførte flere at gymnasiet manglede viden om hvilke tiltag der skulle til for at øge gennemførelsen. Nogle lærere foreslog derfor at spørge eleverne hvordan de oplevede de forskellige tiltag på gymnasiet. En gruppe lærere foreslog at lave et fokusgruppeinterview blandt nogle af de elever som var i fare for at falde fra. Andre foreslog at gymnasiet skulle lave en spørgeskemaundersøgelse blandt et repræsentativt udsnit af eleverne om deres syn på sammenhængen mellem elevdemokrati og deres lyst til at blive på uddannelsen.

Man besluttede sig til sidst for både at lave en spørgeskemaundersøgelse og et fokusgruppeinterview blandt de elever som man ud fra spørgeskemaundersøgelsen kunne se var mindst motiverede for at gennemføre uddannelsen.